

ÚTISETAR HEIM

Vinnuni tørvar útbúgvið fólk

Um samfelagsskipanir, eitt nú arbeiðsloysisskipanir, í øðrum londum eru so góðar, at tær halda føroyingum frá at flyta heim aftur, so mugu vit gera okkurt við tað, so vit kunnu verða kappingarfør. Tað heldur stjórin í Bakkafrost

Ingolf S. Olsen

"Bæði føroyska vinnan og samfelagið hava brúk fyri tykkum. Velji Føroyar!"

Soleiðis endaði Regin Jacobsen, stjóri í Bakkafrost, røðu sína, tá hann 30. desember setti Jobmatch 2013.

Hetta kundi hann siga uttan at skammast, tí Bakkafrost er væl fyri og millum tær fremstu fyrirkurnar, tá tað snýr seg um arbeiðsútboð til vælútbúnaðar føroyingar.

Bakkafrost-samtakið er størsta privata arbeiðsplássíð í landinum og helst eisini hitt ríkasta ella kapitalsterkasta – á landi í øllum førum. Og fyrirkun hevur nógvar vælútbúgvið fólk í starvi, bæði akademikarar og fólk við miðlangum útbúgvingum.

Øll kunnu brúkast

- Vinnan er vorðin meira kompliserað og somuleiðis avbjóðingarnar hjá starvsfólkunum. Tí hava vit brúk fyri nógvum ymiskum sløgum av útbúgvingum. Næstan allar útbúgvingar kunnu brúkast, tí langar útbúgvingar eru oftast soleiðis skikkaðar, at tær geva førleikar til skjótt at kunna seg inn í nýggj viðurskifti og eisini loysa uppgávur á øðrum økjum, enn tær á pappírnum eru ætlaðar til, sigur Regin Jacobsen.

Men soleiðis sum umstøðurnar eru á Bakkafrost, er generella stóðan á føroyska arbeiðsmarknaðinum tíverri ikki. Nýútbúnir føroyingar standa ikki í bíðirøð at koma heimaftur, og fyrirkurnar standa heldur ikki í bíðirøð at taka ímóti teimum.

Tað eru ivaleyst fleiri orsökir til tað, men ein orsök, sum ofta er nevnd hetta seinasta árið, og sum eisini var eitt sentralt punkt á Jobmatch-kjakfundinum seinasta mánakvøld, er, at tað er sera trupult hjá nýútbúnum føroyingum at koma heim og gera seg tøk á føroyska arbeiðsmarknaðinum. Tí teir fáa ikki eitt klovíð oyra, meðan teir leita sær eftir arbeiði.

Bert fólk, ið koma beinleiðis av arbeiðsmarknaðinum, tí tey er vorðin arbeiðsleys, sleppa í føroysku arbeiðsloysisskipanina, ALS

Í Danmark, til dømis, har flestu føroyingarnir lesa, kappast A-kassarnir í donsku

Regin Jacobsen, stjóri í Bakkafrost, setti Jobmatch 2013, næstseinasta dagin í júst farna árinum, og hóast hann legði dent á, at Føroyska samfelagið og vinnan hava brúk fyri vælútbúnaðar útsætunum, so er tað ongin vanlukka, um tær fyrstu arbeiðsroyndirnar fáast til vega uttan fyri landdóttarnar. - At fleiri fara undir viðari lestur er í sær sjálvum at gleðast um, avbjóðingin er at fáa vællærdu føroyingarnar heimaftur. Tað kann vera gott at byrja vinnukarrieruna í størri organisasjonum uttanlands fyri síðani at draga nytta av hesum royndum, tá komið verður heim aftur til Føroya, segði Regin Jacobsen millum annað í setanarrøðuni

arbeiðsloysisskipanini hinvegin um at fáa tey nýútbúnaðar sum limir, og treytirnar eru sera lagaligar.

Í panelinum á Jobmatch-kjakfundinum var Árni Olsen, marknaðarleiðari á Bakkafrost, ein teirra, ið talaði fyri at loyva nýútbúnum føroyingum upp í ALS, meðan teir leita sær eftir arbeiði.

Mugu gera okkurt

Regin Jacobsen er ikki so avgjördur sum hansara marknaðarleiðari um, júst hvussu stuðlast skal undir at fáa útsætarnar heim eftir loknan lestur, men hann leggur tó dent á, at okkurt má gerast, so vit klára at kappast við grannalondini um útbúnaðar arbeiðsmegina.

- Tað er greitt, at um hini londini hava skipanir, sum gera liviumstøðurnar har

nógvar betri enn her, meðan leitað verður eftir arbeiði, so mugu vit gera okkurt við tað.

- Tað er eitt sindur løgið, at vit syrgja fyri ávisum fyrimumum og stuðlum til tey lesandi, meðan tey lesa, men ikki, tá tey eru ligðug, og stuðulin tá kanska er avgerðandi fyri, um tey koma heim aftur ella ikki. Tak eitt nú Føroya-frádráttin, sum sjálvsagt er sera góður at hava í lestrarárunum, men hann skundar tó ikki undir at flyta heim aftur eftir loknan lesnað, staðfestir Regin Jacobsen.

Við síni stódd og kapitalstyrki er Bakkafrost-samtakið í eini serstøðu í samfelagnum, og fyrirkun hevur eisini eitt heilt kapitall um sosiala ábyrgd í sínum skriv- aða virðisgrundarlagi.

Regin Jacobsen heldur

tó ikki, at ein fyrirkun sum Bakkafrost skal átaka sær stuðulsuppgávur, sum av røttum eiga at vera almennar.

- Vit fáa ógvuliga nógvar umsóknir um stuðul, eisini frá almennum stovnum, og vit veita eisini stuðul til alt millum himmal og jørð. Men eg haldi ikki, at vit skulu blanda tingini saman. Summar uppgávur eiga at loysast av okkum øllum í felag, tað vil siga tí almenna, sigur hann.

Føroysk útbúgving

Somu stóðu hefur stjórin á Bakkafrost, tá tað ræður um at víðka útbúgvingarmøguleikarnar her heima – og tað er tað avgjørt tørvur á, heldur hann.

- Bakkafrost er fyrst og fremst ein alifyrirkun, og har kundu vit ynskt okkum eitt

nógvar betri útboð av føroyskum útbúgvingum, sum eru beinleiðis viðkomandi fyri okkum. Men tað finst ongin føroysk útbúgving, sum miðvíst er ætlað alivinnuni. Tá vit søkja eftir fólk at arbeiða í sjálvari alingini, eru tað ofta sjófólk, vit seta. Teirra royndir eru nógvar verdar, men vit mangla serútbúgvingar innan aling.

- Vit syrgja sjálf fyri at eftirútbúgva okkara fólk, so tey fáa neyðugu førleikarnar, men tað má vera ein almenn uppgáva at skipa og bjóða út rættiligar útbúgvingar á hesum økinum og øðrum økjum við. Vit kunnu sjálvsagt stuðla undir við okkara servitan og vera tøk, tá brúk er fyri tí. Tað eru vit longu frammanundan, tí vit taka fegin ímóti lesandi, sum biðja um at sleppa at gera verkætlanir eitt nú í sam-

bandi við serratgerðir ella phd-ritgerðir hjá okkum og í samstarvi við okkum, sigur stjórin í Bakkafrost.

Hugskotini og uppskotini um, hvussu vit fáa vent skeivu gongdini í fólkagrundarlagnum, og serliga, hvussu vit fáa ungu føroyingarnar heim aftur eftir loknan lesnað, eru mong og ymisk. Men Regin Jacobsen leggur dent á, at tað hevur alstóran týðning ongantíð at missa einføldu, men grundleggjandi fortreytirnar úr eygsjón.

- Afturat væl virkandi samfelagskørmum, so er tað eitt sunt vinnuiv, ið veruliga hevur týðning og er avgerandi fyri bæði at fáa okkara vælútbúnaðar ungu fólk heim aftur og fyri at skapa grundarlag fyri fleiri viðkomandi føroyskum útbúgvingum, sigur hann.